

OECD Employment Outlook - 2007 Edition

Summary in Danish

OECD beskæftigelsesudsigt - 2007 udgave.

Sammendrag på dansk

- BRIC-landene – Brasilien, Rusland, Indien og Kina – er nu blevet vigtige spillere i den globale økonomi. *Employment Outlook 2007* ser på, hvordan dette har påvirket deres arbejdsmarkeder og omhandler deres arbejdsstyrkers tilstand.
- Denne udgave ser også på, hvordan globaliseringen påvirker arbejdere i OECD-lande. Samtidig med at indvirkningen i vidt omfang er overdrevet, er der bevis for en voksende usikkerhed på arbejdsmarkeder samt større ulighed.
- Ligeledes i denne udgave: Hvordan påvirker arbejdsmarkedspolitikker produktiviteten, indvirkning af finansiering af socialsikring på beskæftigelsen og et kig på, hvad OECD-lande gør for at få de arbejdsløse tilbage på arbejdsmarkedet.

OECD **Employment Outlook** tager et årligt kig på nøglespørgsmålene indenfor beskæftigelse. I 2007-udgaven:

Arbejdsmarkeder i BRIC-landene

BRIC-økonomierne – Brasilien, Rusland, Indien og Kina – udgør nu en fjerdedel af den globale BNP, en stigning fra 17% i 1990, og de er vigtige økonomiske partnere for OECD-lande. BRIC-økonomiernes succes fremover afhænger i høj grad af deres arbejdsmarkeder. På grund af databegrænsninger og størrelsen på de uformelle økonomier i BRIC-landene, er disse markeder ikke nemme at undersøge. Ikke desto mindre synes der at være et antal definerbare karakteristikker og tendenser:

Hurtig udvikling har drevet beskæftigelsen. Kollektivt skabte BRIC-landene 22 millioner nye job årligt i de første fem år i årtusindet sammenlignet med 3,7 millioner i OECD-området som helhed.

Men **under-beskæftigelse** er af stor vigtighed. I Brasilien, Rusland og Kina (byområder) ligger arbejdsløshedsstallet på omkring 8-9%, og det er en del mindre i byområderne i Indien. Der er også høje niveauer af under-beskæftigelse især blandt kvinder i Brasilien og Indien, ældre arbejdstagere i Rusland og i landdistrikter i Kina og Indien.

Bortset fra Rusland er **uformel beskæftigelse** – dvs. beskæftigelse, der ikke er officielt erklæret, og som ikke yder bidrag til socialsikring – omfattende og voksende. I Brasilien udgør den ca. halvdelen af al beskæftigelse og ca. 85% i Indien.

Lønulighederne er vokset i Kina og Indien og forbliver vedholdende høje i de to øvrige BRIC-lande. Dette lader til at være i modstrid med standard handelsteorien, der peger i retning mod, at den internationale integration af økonomier med et højt antal ufaglærte arbejdstagere skulle føre til en stigning i relative lønninger til disse arbejdstagere.

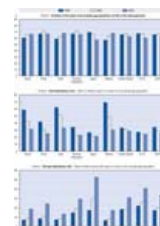
På mellemlangt sigt er BRIC-landene bestemt til at opleve en betydelig **befolkningsaldring**, der vil begrænse udbudet af nye arbejdstagere. I løbet af de næste 15 år vil væksten i arbejdsstyrken blive mindre i Indien, falde med halvdelen i Brasilien og effektivt stagnere i Kina. I Rusland kan arbejdsstyrken muligvis skrumpe ind.

Også på mellemlangt sigt vil **uddannelsesopnåelse** stige betydeligt i alle BRIC-lande undtagen i Rusland, hvor uddannelsesniveaet i den uddannede arbejdsstyrke allerede har oversteget niveauet i OECD-landene. I kontrast hertil er uddannelsesopnåelse i Brasilien, Indien og Kina meget lavere end i OECD-området. Det stigende antal unge arbejdsløse i disse tre lande kunne tyde på, at der er behov for at forbedre uddannelseskvaliteten, så den matcher arbejdsmarkedskravene.

[Fig. 1.2] [Beskæftigelses- og arbejdsløshedsprocenter i BRIC-lande og OECD-områder](#)

[Fig. 1.7] [Befolkningsstruktur i BRIC-landene og OECD-områder](#)

Flere job men mindre produktivitet?

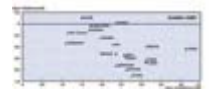
Væksten i BNP pr. indbygger er drevet af stigninger i både andelen af personer i arbejde (arbejdskraftanvendelse) og produktionsniveau pr. arbejdstager (arbejdskraftproduktivitet). I 2006 udpegede den tilpassede OECD jobpolitik (Restated OECD Jobs Policy) et antal alternative arbejdsmarkedspolitiske pakker, der øger beskæftigelsen og mindsker arbejdsløsheden. Men nogle hævder, at det kun er markedsstyrede arbejdsmarkedspolitikker, så som dem i USA eller Storbritannien, der kan øge arbejdskraftanvendelse og arbejdskraftproduktivitet på samme tid.

Hvilken indvirkning har arbejdsmarkedspolitikker så på produktiviteten? Skærpet **ansættelsestryghed** til nuværende arbejdstagere kan reducere produktiviteten ved at begrænse bevægelsen af arbejdstagere til fremspirende højproduktivtindustrier. I kontrast hertil synes **mindstelønninger** at øge produktiviteten, selv om dette kan skyldes, at lavtuddannede arbejdstagere finder det vanskeligere at finde et arbejde. Generøse **arbejdsløshedsunderstøttelser** kan øge produktiviteten, idet det hjælper de arbejdsløse med at finde arbejde, der matcher deres færdigheder og ved at tilskynde til skabelse af højrisiko, højproduktivtjobs. Ved at lade forældre blive på arbejdsmarkedet, kan **familiegunstige politikker** også øge produktiviteten.

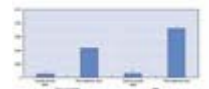
Politikker, der fremmer beskæftigelse, kan påvirke målt produktivitet negativt til dels ved at udvide ansættelsesmulighederne for lavtuddannede arbejdstagere. Dette vil nedbringe de gennemsnitlige produktivetsniveauer, men det vil ikke få indvirkning på produktiviteten hos nuværende arbejdstagere.

Generelt foreligger der **ingen stærke beviser**, at de politikker, der er advokeret for i den tilpassede OECD jobstrategi, undergraver produktivetsvæksten. Faktisk er det sandsynligt, at de vil få en positiv indvirkning på BNP pr. indbygger samtidig med, at de også bringer sociale goder med sig så som øget beskæftigelse.

[\[Fig. 2.2\] Forholdet mellem vækst i arbejdskraftanvendelse og produktivitet](#)

[\[Fig. 2.7\] Forældreorlovs indvirkning på produktivitet](#)

OECD-arbejdstagere i den globale økonomi: I stigende grad sårbare?

Globaliseringen – frigivelse af verdensomspændende handel – har øget folks indtægt i OECD-området. Fx nyder OECD-lande, der forudser en 10 procentpoint stigning i handelsåbenhed, godt af en ca. 4% stigning i pr. indbygger-indkomst.

Til trods for disse fremskridt er der en betydelig **offentlig ambivalens** overfor globalisering. Selv om globaliseringen har hjulpet med til at hæve indkomsten for mange arbejdstagere, har nogle - især lavtuddannede - klaret sig mindre godt, og der er nu en reel, offentlig bekymring for, at globaliseringen presser indkomster og skader arbejdstageres forhold i OECD-lande. Hvor berettiget er denne frygt?

Der er nogle beviser for, at en øget handel i løbet af de seneste få årtier har øget både **indtægtsulighed** og **-usikkerhed** for OECD-arbejdstagere. Men der

er nogle vigtige advarsler, man skal huske på. For det første er det vanskeligt at adskille indvirkning af globalisering fra teknologisk ændring eller $\ddot{\times}$ strukturreform, og for det andet er indvirkningen ikke så stor som forstået i almindelighed.

Indvirkning af globalisering på arbejdstagere varierer og bestemmes til dels af deres færdighedsniveau. Selv om **udflytning** ikke har nogen egentlig indvirkning på det generelle antal arbejdstagere i beskæftigelse, kan det reducere efterspørgslen efter lavtuddannede arbejdstagere, formentlig fordi virksomhederne har en tendens til at flytte de mest rutineprægede produktionsniveauer til udlandet.

Mere markant er globalisering én ud af mange faktorer - inklusive hjemlig politisk reform og teknologisk ændring - der bidrager til **større fleksibilitet** både i indkomst og efterspørgsel efter arbejdskraft, og begge er blevet meget mere lydhøre overfor økonomiske chok.

Som indikator for denne ændring øgedes **lønelasticiteten i efterspørgslen efter arbejdskraft** fra 0,2 til 0,5 (i absolut værdi) mellem 1980 og 2002. Dette kan omsættes til et mere dynamisk arbejdsmarked, der præmierer mobilitet og de rigtige færdigheder. Faktisk leder øget, udenlandsk konkurrence til øget jobskift.

På **lønuligheds**-området er andelen af nationalindkomst, der udgør lønmodtageres lønninger faldet - i nogle lande ret kraftigt. Der er også en stigende forskel i indkomster, men det udgør i stor udstrækning store stigninger i indkomster blandt de øverste 10% lønmodtagere frem for fald nederst på lønskalaen. Det er uklart, i hvilken udstrækning globaliseringen medvirker til disse ændringer. Men ændringerne i indkomstfordelingen tyder i hvert fald på, at globaliseringen giver små eliter af arbejdstagere og investorer lov til at give alle andre baghjul.

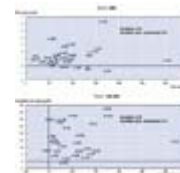
Som svar på alle disse ændringer er der behov for, at regeringer udvikler en **politisk pakke**, der omhandler regulerings-, beskæftigelses- og socialsikringsemner, der skal støtte arbejdstagere på stadig mere dynamiske arbejdsmarkeder, og de må især fokusere på at udvikle arbejdstagernes færdigheder.

Finansiering af socialsikring: Beskæftigelseffekterne

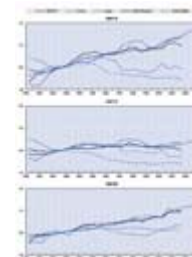
Offentlige udgifter til socialsikring – mest sundhed og pensioner – udgør gennemsnitlig omkring en fjerdedel af BNP i OECD-lande. Omfanget af disse udgifter og måderne, de er finansieret på – hvad enten det er via generel skat, indkomstskat eller arbejdsgiver- og arbejdstagerbidrag – kan påvirke arbejdsmarkeder.

Finansieringen af socialudgifter skaber en **kile** mellem det, arbejdstagerne kan tjene i løn og udgiften til deres ansættelse (som repræsenteret af det, de betaler i indkomstskat og det, de og deres arbejdsgivere betaler i socialbidrag). Generelt kan man sige jo større skatte-kile desto større indvirkning på arbejdsmarkeder. Men den faktiske indvirkning afhænger af tre hovedfaktorer:

[\[Fig. 3.6\] Lønvækst og forholdet til handelsåbenhed](#)

[\[Fig. 3.8\] Lønulighed i 10 OECD-lande siden 1980](#)

Skattesammensætning: Der er grund til at finansiere offentlige socialsikringsordninger med en stærk kollektiv dimension så som sundhed via generel skat. I kontrast hertil bør socialbidrag anvendes til finansiering af ordninger, der er tættere relateret til arbejdsmarkedsstatus så som arbejdsløshedsforsikrings- eller pensionsordninger. Hvis man gør mere brug af den generelle beskatning – indkomstskat og forbrugsskatter men muligvis også miljø- og ejendomsskatter – kan man reducere skatteken og øge de finansielle incitamenter til at arbejde. Men alle disse muligheder skal nøje overvejes, og de er ikke en erstatning for en bedre håndtering af socialudgiftssystemerne.

Skatteprogressivitet: Skatteken kan især have en stor indvirkning på lavtlønnede beskæftigede, især hvor der findes en høj minimumsløn. Dette kan retfærdiggøre en reduktion i arbejdsgiverbidragsniveauet. Men dødvægtstabene synes at være betydelige, og omfattende nedskæringer udgør et stort finansieringsproblem. Derfor er det vigtigt at finde den rette balance mellem minimumsløn, arbejdsbeskatning og i-arbejde fordele - de tre indkomstkomponenter for minimumslønmodtagerne. Men generelt tilrådes det at gå i retning af mere progressive finansieringskilder.

Led mellem skatter og ydelser: Hvis man skaber et stærkere led mellem betalte skatter og modtagne ydelser, kan det måske hjælpe med til at reducere indvirkningen af skatteken. Fx kunne arbejdstagere acceptere en lavere nettoløn, hvis det står klart for dem, at der kommer et afkast på et senere tidspunkt i form af en højere pension. Men der er bemærkelsesværdige grænser på dette område relateret til den stærke, kollektive dimension af en række socialordninger så som sundhed. Et andet eksempel er arbejdsgivere, der måske kunne forbedre ledelsen af arbejdsstyrken, hvis det, de betaler, er relateret til virksomhedens forhistorie med hensyn til afskedigelser, førtidspension eller sygdoms- og handicaptilstrømninger.

Aktivisering af arbejdsløse: Dette foretager landene sig

Mange lande opmuntrer nu aktivt de arbejdsløse til at finde sig et arbejde ved at gøre dem mere aktive i jobsøgningen og ved at forbedre deres beskæftigelsesmuligheder. Der er et antal fælles elementer i disse tiltag: Tidlig og regelmæssig kontakt til de arbejdsløse fra beskæftigelsesvejlederen, regelmæssig rapportering om arbejdstilgængelighed og indsats for at finde arbejde, direkte henvisning til ledige job, oprettelse af individuelle handlingsplaner og henvisning til "aktive arbejdsmarkedsprogrammer" (ALMP) for at imødegå jobansøgerens tab af motivation og færdigheder.

Men hvordan **implementeres** sådanne strategier? OECD forsøgte at finde ud af dette ved at bede medlemslande om at udfylde et spørgeskema om deres "aktiverings"politik over for de arbejdsløse. Selv om der er behov for mere research, står det klart, at der er stor forskel på fremgangsmåderne på dette område, og at lande anvender et stigende antal samt en bred vifte af virkemidler.

I de fleste tilfælde skal de arbejdsløse **lade sig registrere** på en arbejdsformidling, for at de skal kunne modtage ydelser. Når

arbejdsformidlingerne registrerer jobansøgernes personoplysninger og evaluerer deres rådighed for arbejdsmarkedet, gør det dem i stand til at foretage skræddersyede interventioner. Men i et betydeligt antal lande begynder man at udbetale ydelser lang tid før, den fuldstændige registreringsproces er tilendebragt, hvilket kan resultere i, at man går glip af en række mulige job, der matcher.

De fleste lande kræver, at de arbejdsløse skal **rapportere regelmæssigt om**, hvorvidt de er aktivt jobsøgende, og om de stadig er arbejdsløse. Herudover kræver de fleste lande også, at de deltager i intensive interviews med vejledere. Dog findes der store forskelle på hyppigheden af sådan rapportering og interviews. Der findes lignende forskelle på, hvor ofte jobansøgere bliver henvist til ledige job (alt for sjældent, lader det til) og i anvendelsen af de aktive arbejdsmarkedsprogrammer for de langtidsledige.

Generelt set foregår der en stigende **overvågning** af de arbejdsløse. Dette opmuntrer sandsynligvis til en hurtigere genbeskæftigelse, men der er muligvis en ulempe: De arbejdsløse føler sig måske presset til at acceptere job, der ikke passer til dem. Selv om det er vigtigt med en streng jobsøgningsovervågning og en "arbejde-først" politik i bekæmpelsen af arbejdsløshedspersistens, bør man ikke glemme behovet for en god jobmatch, som vil give en mere stabil beskæftigelse.

Afslutningsvis kan det nævnes, at det kun er få lande, der har fulgt OECDs anbefaling om at gøre fremmøde obligatorisk, selv om det har vist sig, at **aktive arbejdsmarkedsprogrammer** er en hjælp for langtidsledige. Disse lande har muligvis en god grund til at overlade disse beslutninger til jobvejledernes skønmæssige vurdering, men de bør stadig gøre det klart overfor de arbejdsløse, at interventionerne vil ske langt oftere desto længere arbejdsløsheden fortsætter.

© OECD 2007

Dette sammendrag er ikke en officiel OECD oversættelse.

Reproduktion af dette sammendrag er kun tilladt på betingelse af, at OECD copyright og titel på den originale publikation nævnes.

Sammendrag på flere sprog er oversatte uddrag af OECD publikationer, der oprindeligt blev publiceret på engelsk og fransk.

De er gratis tilgængelige på OECD Online Bookshop www.oecd.org/bookshop/

For yderligere oplysninger kan man kontakte afdelingen OECD Rettigheder og Oversættelser, Direktoratet for Offentlige Anliggender og Kommunikation på: rights@oecd.org eller pr. fax: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)
2 rue André-Pascal, 75116
Paris, Frankrig

Besøg vores website www.oecd.org/rights/

